

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2020 – 2021

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Doctorat
1.6. Programul de studii	Doctorat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Eshatologie, eclesiologie și hristologie paulină (C+S)			2.2. Cod disciplină		
2.3. Titularul activității de curs		Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian Tofană					
2.4. Titularul activității de seminar		Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian Tofană					
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei	C+S

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					6
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					16
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					6
• Tutoriat					2
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					1
Total ore activități individuale					33

3.7 Total ore studiu individual	33
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Posibilitatea de interpretare a procesului evoluției Teologiei nou-testamentare pe baza textelor patristice și a dezvoltărilor ulterioare ale unei teologii de specialitate C2. Obținerea capacității de explicare și interpretare a rolului Teologiei N.T., înțeleasă ca disciplină de studiu, în contextul abordării exegetice a textului sfânt C3. Înțelegerea dimensiunii teologice a literaturii noutestamentare axate pe temele eshatologiei, eclesiologiei și hristologiei pauline
Competențe transversale	CT1. Determinarea competențelor disciplinei Teologiei Noului Testament și cele ale Teologiei Sistemate pe temele eshatologiei, eclesiologiei și hristologiei pauline CT2. Folosirea aparatului textual al edițiilor critice ale N.T. CT3. Interpretarea și aplicarea aparatului critic la înțelegerea variantelor textului original pe baza raționamentului profesional

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea și determinarea structurii tematice a disciplinei. Corelarea cunoștințelor de isagogie și exegeză biblică cu cele specifice disciplinei Teologiei N.T. Corelarea cunoștințelor de istorie profană cu cele specifice ale epocii N.T.
7.2 Obiectivele specifice	Folosirea aparatului textual al edițiilor critice ale N.T. Determinarea textului critic prin compararea cu cel al literaturii patristice din ediția Migne și Sources Chretienne

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Nr ore
1. Eshatologia Epistolei 1 Corinteni - Învierea morților – argumente (1 Cor 15,1-22)	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
2. Eshatologia Epistolei 1 Corinteni – Natura trupurilor înviate (1 Cor 15,23-58)	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
3. Eshatologia Epistolei 2 Corinteni – teologia ”cortului” eshatologic (2 Cor 5, 1-3)	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
4. Eshatologia Epistolei 2 Corinteni - Teologia ”îmbrăcării” eshatologice (2 Cor 5,4-10)	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
5. Parusia Domnului după 1 Tes 4,13-18	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice

6. Antihrist și "vremurile de pe urmă" după 2 Tes 2,1-15	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
7. Biserica – Trupul lui Hristos, după Epistola către Efeseni (Efes 1,20-23)	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
8. Terminologia eclesiologică paulină	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
9. Treptele sacramentale ale Ierarhiei Bisericii după Epistolele Pastorale	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
10. Hristos – "Κυριοj" și "Fiul al lui Dumnezeu" după Epistolele pauline	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
11. Chenoza Fiului lui Dumnezeu după Filipeni 2,6-11	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
12. Întâietatea lui Hristos în planul creației după Colos 1,15-20	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
13. Hristos și Melchisedec, diferențe și asemănări, după Evrei 7	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
14. Superioritatea cultului arhierelui veșnic – Hristos, după Evrei 8-9	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
8.2. Seminar		
1. Eshatologia Epistolei 1 Corinteni - Învieerea morților – argumente (1 Cor 15,1-22)	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
2. Eshatologia Epistolei 1 Corinteni – Natura trupurilor înviate (1 Cor 15,23-58)	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
3. Eshatologia Epistolei 2 Corinteni – teologia "cortului" eshatologic (2 Cor 5, 1-3)	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
4. Eshatologia Epistolei 2 Corinteni - Teologia "îmbrăcării" eshatologice (2 Cor 5,4-10)	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
5. Parusia Domnului după 1 Tes 4,13-18	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
6. Antihrist și "vremurile de pe urmă" după 2 Tes 2,1-15	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
7. Biserica – Trupul lui Hristos, după Epistola către Efeseni (Efes 1,20-23)	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
8. Terminologia eclesiologică paulină	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
9. Treptele sacramentale ale Ierarhiei Bisericii după Epistolele Pastorale	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
10. Hristos – "Κυριοj" și "Fiul al lui Dumnezeu" după Epistolele pauline	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
11. Chenoza Fiului lui Dumnezeu după Filipeni 2,6-11	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
12. Întâietatea lui Hristos în planul creației după Colos 1,15-20	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică
13. Hristos și Melchisedec, diferențe și asemănări, după Evrei 7	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	1 oră fizică

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Introduceri, dicționare, ermeneutică

- BROWN, Raymond, *An Introduction to the New Testament* (The Anchor Bible), Doubleday, New York / London, 1997
BROWN, Raymond, FITZMEYER, Joseph A., MURPHY, Roland E., *Introducere și Comentariu la Sfânta Scriptură*, Vol. I, Ed. Galaxia Gutenberg, Tg. Lăpuș, 2005
CARSON, D.A., MOO Douglas, *Introducere în Noul Testament*, Oradea, 2007
GUTHRIE, Donald, *New Testament Theology*, Inter-Varsity, Leicester, 1981
KÜMMEL, Werner Georg, *Einleitung in das Neue Testament*, Berlin, 1993
MARGUERAT, Daniel, *Introduction au Nouveau Testament. Son histoire, son écriture, sa théologie*, Labor et Fides, Genève, 2001
MIHOC, Vasile, MIHOC, Daniel, MIHOC, Ioan, *Introducere în Studiul Noului Testament*, Vol. I, Sibiu 2001
NIKOLAKOPOULOS, Konstantinos, *Das Neue Testament in der Orthodoxen Kirche. Grundlegende Fragen einer Einführung in das Neue Testament*, LIT Verlag, Berlin, 2011
SCHNELLE, Udo, *Einleitung in das Neue Testament*, ed. II, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 2005
DESILVA, D.A., *An Introduction to the New Testament*, InterVarsity Press, Illinois USA, 2004
TOFANĂ, Stelian, *Introducere în Studiul Noului Testament. Vol. I. Text și Canon. Istoria Epocii Noului Testament*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca 2000
TOFANĂ, Stelian, *Studiul Noului Testament*, Curs pentru anul I de studiu, ediția a II-a revizuită și îmbunătățită, Editura Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005

*

- BRECK, John, *Puterea Cuvântului în Biserica dreptmăritoare*, EIBMBOR, București, 1999,
BRECK, John, *Sfânta Scriptură în Tradiția Bisericii*, Patmos, Cluj-Napoca, 2003
COMAN, pr. prof. dr. Constantin, *Biblia în Biserică. Studii de ermeneutică biblică și eseuri pe teme biblice*, Ed. Bizantină, București 1997
COMAN, pr. prof. dr. Constantin, *Erminia Duhului. Texte fundamentale pentru o ermeneutică biblică ortodoxă*, Ed. Bizantină, București, 2002
COMAN, pr. prof. dr. Constantin, *Bibliografia biblică ortodoxă românească din sec. al XX-lea*, Ed. Bizantină, București, 2002 (format digital)
COMAN, pr. prof. dr. Constantin, „Ermineutica biblică ortodoxă”, în *Ortodoxia* LV (2004) 3-4, pp. 26-48
KITTEL, Gerhard, FRIEDRICH, Gerhard, *The Theological Dictionary of the New Testament*, Eerdmans, Grand Rapids, 1964
MIHOC, pr. prof. dr. Vasile, „Actualitatea exegezei biblice a Părinților Bisericii”, în *Herausgegeben von James D. G. Dunn, Hans Klein, Ulrich Luz und Vasile Mihoc, Auslegung der Bibel* (WUNT 130), Tübingen: Mohr Siebeck, 2000, pp. 3-28
MURG, Adrian, „The Patristic Dimension of the Eastern Orthodox Approach to the Bible”, în *Teologia (Universitatea „Aurel Vlaicu” Arad. Facultatea de Teologie Ortodoxă)* XVI (2012) nr. 4, pp. 117-136
PREDĂ, Constantin, „Introducere în critica textuală a Noului Testament”, în *Studii Teologice* (2000), nr. 1-2, pp. 12-22
TODORAN, Pr. Conf. Dr. Simion, *Exegeza Sfintei Scripturi la Sfinții Părinți*, vol. I, Reîntregirea, Alba Iulia, 2000
TODORAN, Pr. Conf. Dr. Simion, *Studii biblice neotestamentare*, Reîntregirea, Alba Iulia, 2000
TOFANĂ, Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian – coordonator –, Pr. Drd. Silviu Ioan NEGRUȚIU, Pr. Drd. Dan Eliodor MOLDOVAN, Pr. Drd. Florin CODREA, Asit. Univ. Drd. Mirela MĂȚĂOANU, *Cercetarea noutestamentară românească – Ghid bibliographic*, Alma Mater, Cluj-Napoca, 2004

Epistole pauline

- IOAN HRISOSTOM – Romani, PG 60; 1-2 Corinteni, PG 61,321-368; Galateni, PG 61,611-682; Efeseni, PG 62,9-117; Filipeni, PG 62,177-299; Coloseni, PG 62,299-392, 1-2 Tesaloniceni, PG 62,91-467.467-501; 1-2 Timotei și Tit, PG 62,501-700; Filimon, PG 62,701-720
Sfântul IOAN GURA DE AUR, *Comentariile sau explicarea Epistolei către Romani*, Atelierele Grafice SOCEC, București, 1906 –
Sfântul IOAN GURA DE AUR, *Comentariile sau explicarea Epistolei I către Corinteni*, Atelierele Grafice SOCEC, București, 1908 –
Sfântul IOAN GURA DE AUR, *Comentariile sau explicarea Epistolei II către Corinteni*, Atelierele Grafice SOCEC, București, 1910
Sfântul IOAN GURA DE AUR, *Comentariile sau explicarea Epistolei către Galateni*, Tipografia Dacia, Iași, 1901 –
Sfântul IOAN GURA DE AUR, *Comentariile sau explicarea Epistolei către Efeseni*, Tipografia Dacia, Iași, 1902 –

Sfântul IOAN GURA DE AUR, *Comentariile sau explicarea Epistolei către Filipeni*, Atelierele Grafice SOCEC, București, 1903 –
 Sfântul IOAN GURA DE AUR, *Comentariile sau explicarea Epistolei către Coloseni, 1 și 2 Tesaloniceni*, Atelierele Grafice SOCEC, București, 1905 –
 Sfântul IOAN GURA DE AUR, *Comentariile sau explicarea la Epistolele pastorale: 1-2 Timotei, Tit și către Filimon*, Atelierele Grafice SOCEC, București, 1911 –
 Sfântul IOAN GURA DE AUR, „Comentariul la Epistola 1 Corinteni: Introducere și Omilia a I-a”, traducere de pr. prof. univ. dr. Constantin COMAN, în *ST* seria a III-a, I (2001), pp. 45-56
 TEODORET al Cyrului, „Explicarea celor patrusprezece epistole ale Sf. Apostol Pavel”, traducere de pr. Olimp N. Căciulă, în *G.B.* XIV (1955), nr. 5-6, pp. 304-311

*

BARNETT, P., *The Second Epistle to the Corinthians* (NICNT, rev.), Eerdmans, Grand Rapids, 1997
 BEALE, G. K., *1-2 Thessalonians* (NTC), InterVarsity, Downers Grove, 2003
 BEST, E., *A Critical and Exegetical Commentary on Ephesians* (ICC, rev.), T & T Clark, Edinburgh, 1998
 BETZ, H.-D., *Galatians* (Hermeneia), Fortress, Philadelphia 1979
 BRUCE, F. F., *I and II Thessalonians* (WBC), Word Books, Waco, 1982
 BRUCE, F. F., *The Epistle to the Galatians* (NIGTC), Eerdmans, Grand Rapids, 1982
 BRUCE, F. F., *The Epistles to the Colossians, to Philemon, and to the Ephesians* (NICNT, rev.), Eerdmans, Grand Rapids, 1984
 COLLINS, R. F., *First Corinthians* (SP), Liturgical, Collegeville, 1999
 COMAN, pr. prof. dr. Constantin, *Η Εκκλησία των Ποιμαντικών Επιστολών*, Atena, 1983; publicată în traducere sub titlul: *Biserica în epoca Epistolelor Pastorale*
 DUNN, J. D. G., *Romans* (WBC), 2 vols., Word, Dallas, 1988
 DUNN, J. D. G., *The Epistles to the Colossians and to Philemon* (NIGTC), Eerdmans, Grand Rapids, 1996
 FEE, G. D., *Paul's Letter to the Philippians* (NICNT, rev.), Eerdmans, Grand Rapids, 1995
 FEE, G. D., *The First Epistle to the Corinthians* (NICNT, rev.), Eerdmans, Grand Rapids, 1987
 FITZMYER, J. A., *Romans* (AB), Doubleday, New York, 1993
 FITZMYER, J. A., *The Letter to Philemon* (AB), Doubleday, New York, 2000
 HOEHNER, H., *Ephesians: An Exegetical Commentary*, Baker, Grand Rapids, 2002
 HOLTZ, Traugott, *Der 1. Brief an die Thessalonicher* (EKK), Neukirchener Verlag, 1986
 KEENER, C. S., *1- 2 Corinthians* (NCBC), Cambridge University Press, Cambridge, 2005
 KNIGHT, G. W., III, *The Pastoral Epistles* (NIGTC), Eerdmans, Grand Rapids, 1992
 LINCOLN, A. T., *Ephesians* (WBC), Word, Dallas, 1990
 LONGENECKER, R. N., *Galatians* (WBC), Word, Dallas, 1990
 MARSHALL, I. H. with P. H. TOWNER, *A Critical and Exegetical Commentary on the Pastoral Epistles* (ICC, rev.), T. & T. Clark, Edinburgh, 1999
 MARTIN, R. P., *2 Corinthians* (WBC), Word, Waco, 1986
 MOO, D. J., *The Epistle to the Romans* (NICNT, rev.), Eerdmans, Grand Rapids, 1996
 MOUNCE, W. D., *Pastoral Epistles* (WBC), Nelson, Nashville, 2000
 O'BRIEN, P. T., *Colossians, Philemon* (WBC), Word, Waco, 1982
 O'BRIEN, P. T., *The Epistle to the Philippians* (NIGTC), Eerdmans, Grand Rapids, 1991
 ROLOFF, Jürgen, *Der 1. Brief an Timotheus* (EKK), Neukirchener Verlag, 1989
 SCHNACKENBURG Rudolf, *Der Brief an die Epheser* (EKK), Neukirchener Verlag, 1982
 SCHNACKENBURG, Rudolf / SCHWEIZER, Eduard, *Der Brief an die Epheser / Der Brief an die Kolosser* (EKK X / XII), Neukirchener Verlag / Benziger / Patmos, 2013
 SCHRAGE, Wolfgang, *Der 1 Brief an die Korinther* (1,1-6,11 / 6,12-11,16 / 11,17-14,40 / 15,1-16,24) (EKK), Neukirchener Verlag / Benziger / Patmos, 1991/1995/1998/2001
 SILVA, M., *Philippians* (BECNT), Baker, Grand Rapids, 2005
 STUHLMACHER, Peter, *Der Brief an Philemon* (EKK), Neukirchener Verlag, 1975
 THISELTON, A. C., *First Corinthians: A Shorter Exegetical and Pastoral Commentary*, Eerdmans, Grand Rapids, 2006
 TOWNER, P. H., *The Letters to Timothy and Titus* (NICNT), Eerdmans, Grand Rapids, 2006
 WITHERINGTON, B. III., *1 and 2 Thessalonians: A Socio-Rhetorical Commentary*, Eerdmans, Grand Rapids, 2006
 WOLTER, Michael, *Der Brief an die Römer 1-8* (EKK), Neukirchener Verlag / Benziger / Patmos, 2014

*

ARION, Leon Gh., „Concepția paulină despre Biserică, cu specială privire la Epistola către Efeseni”, în *Studii Teologice* VII (1965), nr. 7-8, pp. 402-417
 BENEA, Olimpiu N., „Cruce și Jertfă în Epistola către Coloseni. O perspectivă a teologiei patristice și românești contemporane” în Pr. Prof. Univ. Dr. Alexandru MORARU și Drd. Paula BUD (coord.), *Crucea – Semn, simbol și putere*, Renașterea, Cluj-Napoca, 2008, pp. 105-122

- BENEA, Olimpiu N., „Paternitatea paulină a Bisericii din Colose – repere și dileme în isagogia modernă” în *Analele Științifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă. Tomul XIII (2009-2011)*, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 2012, pp. 181-200
- CIOBANU, pr. Mihai V., „Epistola către Filimon. Introducere și comentariu”, în *M.M.S.* XXXV (1959), nr. 5-6, pp. 283-298.
- COMAN, pr. dr. Constantin, „Sf. Ev. Luca, autorul Epistolelor Pastorale – o ipoteză”, în *BOR* CXVI (1998) 7-12, pp. 360-370
- COMAN, pr. dr. Constantin, „Antropologia paulină – dihotomism sau trihotomism”, în *O. L.* (1999), nr. 1-2, pp. 26-39.
- COMAN, pr. dr. Constantin, „Libertatea și limitele ei în teologia paulină”, în *Vestitorul Ortodoxiei* IX (1997) 173, pp. 1-4
- CONSTANTIN, pr. Gheorghe I., „Harismele după Epistolele Sfântului Apostol Pavel”, în *S.T.* XXV (1973), nr. 1-2, pp. 21-32.
- CORBU, ierom. Agapie, „Cuvântul înțelepciunii și cuvântul cunoștinței (I Cor. 12.8). Despre teologia discursivă și cunoașterea duhovnicească”, în *A.B.* XI (2000), nr. 4-6, pp. 21-30.
- GHEORGHE, pr. Constantin, „Judaism și elenism în epistolele Sfântului Apostol Pavel”, în *S.T.* XXV (1973), nr. 9-10, pp. 648-662.
- MARCU, pr. prof. dr. Grigorie T., „Problema unității creștine în lumina Epistolelor pauline”, în *S.T.* XVII (1965), nr. 5-6, pp. 275-285.
- MARCU, pr. prof. dr. Grigorie, „Însemnătatea Epistolei Sfântului Apostol Pavel către Tit”, în *M.A.* XIII (1968), nr. 4-6, pp. 272-277.
- MARCU, T. Grigorie, „Un document inspirat de mărinimie creștinească (Epistola către Filimon)”, în *M.A.* II (1957), nr. 5-8, pp. 412-428.
- MIHOC, Daniel, „Aspects of Ecclesiology in the Letter to the Ephesians according to St. John Chrysostom”, în *Sacra Scripta*, VI (2008) nr. 2, 182-199.
- MIHOC, pr. dr. Vasile, „Sacerdoțiul după Noul Testament”, în *Mitropolia Ardealului* XIX (1974), nr. 4-6, pp. 250-262
- MIHOC, pr. dr. Vasile, „Unitatea creștinilor întru Hristos și Biserica potrivit Epistolei către Efeseni”, în *Mitropolia Ardealului* XXI (1976), nr. 1-3, pp. 104-113
- MIHOC, pr. dr. Vasile, „Ecleziologia Noului Testament”, în *Studii Teologice* XXIX (1977), nr. 3-4, pp. 233-248
- MIHOC, pr. asist. dr. Vasile, „Epistola Sfântului Apostol Pavel către Galateni — introducere, traducere și comentariu (teza de doctorat)”, în *Studii Teologice*, XXXV (1983), nr. 3-4, pp. 161-298, și nr. 5-6, pp. 329-463, și în volum: București, 1983, 278 p.
- MIHOC, pr. prof. dr. Vasile, „Imnul hristologic al Epistolei către Filipeni în contextul său (Fil. 1,27-2,18)”, în vol. *Per me il vivere e Cristo (Filippesi 1,1-3,21)* (Serie Monografică di „Benedictina”, Sezione Biblico-Ecumenica, 14), Roma, 2001, pp. 89-136
- MIRCEA, Ioan, „Explicare la textul chenotic din Filipeni 2,5-8”, în *Studii Teologice* XXXIV (1982), nr. 3-4, pp. 159-166
- MORARU, drd. Eugen, „Adam cel vechi și Adam cel Nou — Iisus Hristos în epistolele pauline”, în *M.A.* XXIX (1984), nr. 3-4, pp. 175-185
- NEAGA, dr. N., „Atitudinea Sfântului Apostol Pavel față de Vechiul Testament”, în *M.A.* XII (1967), nr. 8-9, pp. 633-638.
- NICOLAESCU, diac. prof. N. I., „Actualitatea Epistolei I-a către Corinteni (I)”, în *S.T.* III (1951), nr. 1-2, pp. 61-99; și (II), nr. 3-4, pp. 167-213.
- NICOLAESCU, prof. diac. Nicolae, „Ideile dogmatice și misionare ale epistolei către Coloseni”, în *M.O.* V (1954), nr. 4-6, pp. 152-161.
- ONIȘOR, pr. drd. Remus, „Unitatea și integritatea creației în scrierile Sfântului Apostol Pavel”, în *S.T.* XLI (1989), nr. 4, pp. 37-52.
- PREDA, drd. Constantin, „Rom.3,10-18; Apelul la autoritatea Sfintei Scripturi și rolul acesteia în argumentația paulină din Rom. 1-4”, în *S.T.* LII (2000), nr. 1-2, pp. 100-115.
- SÂRBU, pr. prof. Gheorghe, „Epistola a II-a a Sfântului Apostol Pavel către Timotei, teză de doctorat (I)”, în *S.T.* XXXVIII (1986), nr. 2, pp. 39-91; (II), nr. 3, pp. 11-51; (III), nr. 4, pp. 21-65; (IV), nr. 5, pp. 11-83; și (V), nr. 6, pp. 15-83.
- SÎRBU, mgrd. Gheorghe, „A existat o Epistolă a Sfântului Apostol Pavel către Laodiceeni?”, în *O.* XII (1960), nr. 3, pp. 405-431.
- STAMATOIU, Dionisie, „Epistola a II-a către Tesaloniceni introducere, traducere și comentariu, teologia și actualitatea epistolei”, în *Teologie și Viață* V [LXXI] (1995), nr. 4-6, pp. 1-205
- STANCOVICI, pr. lector Costel, „Caracterul și destinația Epistolelor pastorale”, în *O.* LIII (2002), nr. 1-2, pp. 130-136.
- TARAZI, drd. Nadim, „Pace celor de departe și pace celor de aproape» (după Efeseni 2, 11-22)”, în *O.* XXV (1973), nr. 1, pp. 114-121.
- TARAZI, drd. Nadim, „Învățătura despre Sfânta Cruce în teologia paulină”, în *O.* XXVI (1974), nr. 1, pp. 179-184.

- TARAZI, drd. Nadim, „Relația dintre Botez și Înviere în viața credinciosului după Epistola către Romani”, în *S.T.* XVI (1974), nr. 1-2, pp. 60-65.
- TODORAN, Simion, „Eshatologia paulină”, în *Îndrumător Pastoral*, Alba Iulia, XI (1987), pp. 17-25
- TODORAN, Simion, „Epistola către Romani a Sfântului Apostol Pavel. Studiu introductiv”, în *Credința Ortodoxă I* (1996), nr. 3, pp. 20-35
- TODORAN, Simion, „Pneumatologia paulină”, în *Anales Universitatis Apulensis, Series Theologica*, Alba Iulia (2004), nr. 4, pp. 1-14
- TOFANĂ, Stelian, „Componentele și exigențele misiunii Bisericii, după Epistolele Pastorale”, în vol. *Misiunea Bisericii în Sfânta Scriptură și în istorie*, Ed. LIMES, Cluj-Napoca, 2006, pp. 88-97
- TOFANĂ, Stelian, „Harisma «vorbirii în limbi» mai este prezentă încă în Biserica? O perspectivă paulină”, *Studia Theologia Orthodoxa Universitatis* (2011) 1, pp.15-33
- TOFANĂ, Stelian, „Întruparea Mântuitorului Iisus Hristos și implicațiile ei antropologice și cosmice, în viziunea Sf. Apostol Pavel (Gal. 4, 4-7; Rom. 8, 19-22)”, în *Studia Theologia Orthodoxa Universitatis* (1996) 1-2, pp. 37-52.
- TUDOR, pr. drd. Alexandru I., „Tradiția în epistolele pauline”, în *O.* XXIV (1972), nr. 4, pp. 557-568.
- VERZAN, pr. Sabin, „Epistola a I-a către Timotei a Sfântului Apostol Pavel. Introducere, traducere și comentariu, teză de doctorat” (I), în *S.T.* XL (1988), nr. 2, pp. 9-122; (II), nr. 3, pp. 10-101; (III), nr. 4, pp. 10-117; (IV), nr. 5, pp. 14-85; (V), nr. 6, pp. 30-108; (VI), în *S.T.* XLI (1989), nr. 1, pp. 25-105; și (VII), nr. 2, pp. 30-78.
- VERZAN, Sabin, „Cărmuirea Bisericii în Epoca apostolică”, în *Studii Teologice VII* (1955), nr. 5-6, pp. 337-352
- VILD, pr. drd. Marian, „«Charis» în concepția Sfântului Apostol Pavel”, în *R.T.* XIII [85] (2003), nr. 3, pp. 19-39.
- VIZITIU, Mihai, „Lucrarea și darurile Sf. Duh după Epistolele I și II Corinteni”, în *T.V.* I (1991) nr. 9-12, pp. 144-159.
- ZAMFIR, ierom. drd. Modest, *Eclesiologia paulină reflectată în comentariul Sfântului Ioan Gură de Aur la Epistola către Efeseni*, în *O.* XLIV (1982), nr. 4, pp. 492-503.

Epistola către Evrei

IOAN HRISOSTOM, PG 63,9-236 și PG 64,479-492; TEODOR DE MOPSUESTIA, PG 66,951-968; CHIRIL AL ALEXANDRIEI, PG 74,953-1006; TEODORET DE CIR, PG 82,673-786; IOAN DAMASCHINUL, PG 95,929-998; ICUMENIU, PG 119,271-452; TEOFILACT AL BULGARIEI, PG 125,185-404

Sfântul IOAN GURA DE AUR, *Comentariu la Epistola către Evrei*, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1923

*

BRUCE, F. F., *The Epistle to the Hebrews* (NICNT), Eerdmans, Grand Rapids, 1990

GRÄSSER, Erich, *Hebräer 1-6 / 7,1-10,18 / 10,19-13,25* (EKK), Neukirchener Verlag, 1990/1993/1997

HUGHES, P. E., *A Commentary on the Epistle to the Hebrews*, G.R.: Eerdmans, 1977.

TOFANĂ, Stelian, *Iisus Hristos, Arhiereu veșnic, după Epistola către Evrei*, Cluj-Napoca, 2000

*

MIHOC, pr. asist. V., „Iisus Hristos, arhiereu, după Epistola către Evrei”, în *O.* XLV (1983), nr. 2, pp. 176-199

STAMATOIU, pr. prof. Dionisie, „Iisus Hristos, Marele Arhiereu, după Epistola către Evrei”, în *G.B.* XXXVIII (1979), nr. 1-2, pp. 77-88

ȘUPARSCI, arhim. M., „Superioritatea preoției Noului Testament față de preoția Vechiului Testament, după Epistola către Evrei”, în *S.T.* VIII (1956), nr. 5-6, pp. 288-302

TOFANĂ, pr. lect. dr. Stelian, „Autorul epistolei către Evrei, o enigmă a Noului Testament?”, în *Theologia - Arad* (1996), pp. 53-70

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul este o formă de dialog critic pe teme biblice, dogmatice, hermeneutice, istorico-critice

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza a două subiecte extrase de student - posibile întrebări suplimentare ale profesorului pentru edificarea asupra notei finale</i>	90%
		-	-
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	<i>- Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	5%
		<i>Implicare în dezbateri seminarele</i>	5%
10.6 Standard minim de performanță: tratarea cel puțin a unui subiect de examen, indicarea unei minime bibliografii și răspunsul corect la o întrebare suplimentară			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian TOFANĂ

Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian TOFANĂ

Data avizării în catedră

Semnătura director de departament

Pr. Prof. Univ. Dr. Vasile Stanciu